

«منصور» رقم نخود مناسب کشت در مناطق معتدل و نیمه گرمسیری دیم کشور

موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور*

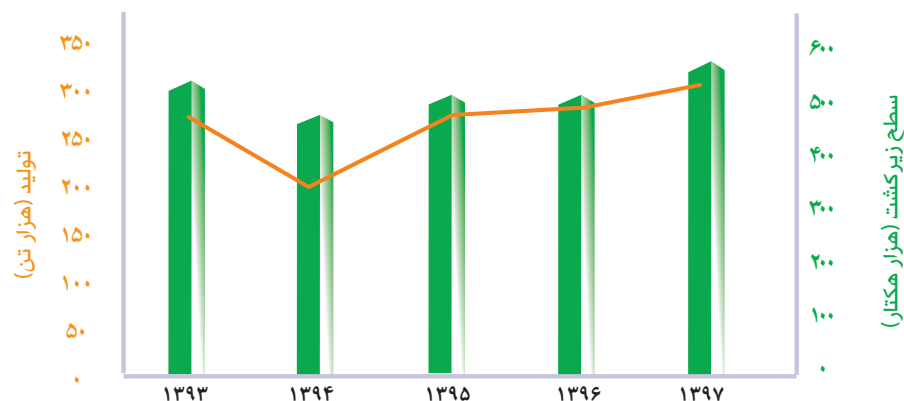
بیان مسئله

ارقام قدیمی و توده‌های بومی نخود به دلیل پتانسیل عملکرد پایین، حساسیت به بیماری برق‌زدگی، وزن صددانه پایین و همچنین به دلیل عدم ایستاده بودن تیپ بوته و ارتفاع نامناسب، قابلیت برداشت با کمباین را نداشته و در نتیجه کشاورزان رغبت کمی نسبت به کشت آن‌ها نشان می‌دهند. با در نظر گرفتن عوامل فوق و وسعت مناطق دیم کشور، لزوم معرفی ارقام جایگزین با خصوصیات مطلوب زراعی و بازاری پسند برای توسعه کشت نخود در دیم‌زارهای کشور مشهود است. از طرف دیگر افزایش تنوع در ارقام اصلاح شده و جایگزینی آن‌ها با ارقام محلی سبب کاهش خطر ناپایداری تولید در دیم‌زارهای کشور و افزایش ثبات تولید نخود خواهد شد.

معرفی دستاورد

نخود رقم منصور طی برنامه‌های به‌نژادی مشترك بین موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور و سازمان ايكاردا در سال ۱۳۹۵ برای جایگزینی توده‌های بومی مورد کشت در مناطق معتدل دیم کشور معرفی شد. نخود منصور با متوسط عملکرد ۱۵۶۸ کیلوگرم در هکتار، نسبت به رقم آزاد ۳۶ درصد و نسبت به رقم عادل ۱۵ درصد برتری متوسط عملکرد دانه دارد. از صفات مهم دیگر این رقم، مقاومت به بیماری‌های برق‌زدگی و فوزاریوم، وزن صددانه بالاتر (۲۵ درصد) نسبت به ارقام آزاد و عادل، ایستادگی بوته و داشتن ارتفاع مناسب برای برداشت ماشینی است.

*عادل جهانگیری، منصور صفی‌خانی، داود صادق زاده اهری، علی سعید، سید حسین صباغ‌پور، پیام پزشکی‌پور، رمضان سرپرست، فرامرز سیدی، رحمت اله کریمی زاده، داریوش شهریاری، فرشید محمودی، نوذر بهرامی، اکبر شعبانی، برزورستمی، ایرج کریمی، علی اکبر محمودی، محمد آرمیون، محمد مهدی پور سیاه بیدی، همایون کانونی، جواد اشرفی، محسن مهدیه، یداله فراییدی، مسعود کامل، سید سعید پورداد، رضاحق پرست، رضا محمدی و ایرج یآوری

وضعیت سطح زیر کشت و تولید سالانه نخود در کشور طی سال‌های اخیر

فرایند تجاری‌سازی

به منظور تسریع در گسترش سطح زیر کشت رقم جدید منصور، دانش فنی تولید و تکثیر آن در سه استان کرمانشاه (شرکت برکت دانه کاوه)، ایلام (شرکت زاگرس ایوان) و لرستان (شرکت زاگرس دانه ملکیان) به بخش خصوصی واگذار شده است. با توجه به صفات مناسب این رقم، در مناطق کرمانشاه، لرستان، ایلام، گچساران، گرگان و مناطق مشابه آب و هوایی برای کشت پاییزه مورد استقبال کشاورزان قرار گرفته است.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

بازتاب‌تات

سال دوم، شماره ۶، زمستان ۱۳۹۸